

TIRANT LO BLANC

Capítol 127. Com la Princesa conjurà a Tirant que li digués qui era la senyora qui ell tant amava.

E donà fi en son parlar. La Princesa estigué molt alterada de les paraules que la Viuda li havia dites, e quasi plorant se n'entrà en lo seu retret; e Estefania après d'ella, dient-li que no es devia tant congoixar, aconhortant-la en la millor manera que podia.

-¿No és fort plaga aquesta -dix la Princesa-, que jo sia subjugada al pare e a la mare, e encara ens causa neguna sia represa per la dida qui m'ha alletada? ¿Què faria ella si m'hagués vista fer alguna cosa deshonest? Jo crec que ab crida ho haguera publicat per tota la cort e encara per la ciutat. Esperança tinc en Déu que la sua malvada llengua deshonest e maldient, acompanyada d'injurioses blasfèmies, que jo li'n faré passar condigna pena.

-¿Qui em faria a mi estar -dix Estefania-, per temor de pare, de no dansar e festejar segons a nosaltres, donzelles cortesianes, és dat? Com sia cosa acostumada com les donzelles estant en cort se tenen a molta glòria que sien amades e festejades, com tinguen tres maneres d'amor, ço és: virtuosa, profitosa e viciosa. La primera, que és virtuosa e honorosa, és quan algun gran senyor, infant, duc, comte o marquès, qui serà molt favorit e cavaller molt virtuós, si aquest tal ama una donzella, a ella li és molta d'honor que totes les altres sàpien que aquest dansa o juny o entra en batalla per amor d'ella, e fa fets honorosos de renom e fama; ella lo deu amar perquè és virtuós e d'amor virtuosa. La segona és profitosa, e aquesta és quan algun gentilhom o cavaller d'antic llinatge e molt virtuós, amarà una donzella e ab donatius la induirà a sa voluntat, e no l'amarà sinó per son profit ; tal amor a mi no plau, que tan prest com lo profit cessa, l'amor defall. La terça és viciosa, com la donzella ama lo gentilhom o cavaller per son delit, lo qual serà fart de raó ab les paraules molt afables que vida vos donen per un any, emperò si d'allí avant passen, e poden aplegar al llit encortinat e los llançols bé perfumats, e tota una nit d'hivern poden estar; tal amor com aquesta me par molt millor que neguna de les altres.

Com la Princesa oí així parlar a Estefania de tan bona gràcia, pres-se a son riure e passà-li gran part de la malenconia que tenia.

Capítol 214. Parla Plaerdemavida.

-Capità senyor, com sou nafrat de la virtut de paciència! ¿E no sap la senyoria vostra que après de pecar se segueix penedir? Vós sou vengut en les cambres de ma senyora, qui són sepultura per a vós, puix no trobau misericòrdia. Jo us suplic, per mercè: no s'hi ha de perdre l'esperança, car Roma no es pogué fer en un dia. ¿E per un no-res que ma senyora vos ha dit, estau ja esmaiat? En les forts batalles sou vós un animós lleó e tostemps sou vencedor, ¿e temeu una senyora sola, que ab esforg e ajuda nostra vos darem d'ella vencedor? A la gent d'armes dau gran esforg e a nosaltres toleu lo poder, mas jo veig temor e pietat contrasten als cruels ardiments. Par-me que Déu vos paga segons vostres mèrits. ¿Sou en record d'aquella plasent nit del castell de Malveí, que jo somiava, e lo que vós dieu ab quanta misericòrdia en aquell cas obràs? E per ço se diu en la nostra terra un exemple vulgar- "Qui és piadós e puis se penit, no deu ésser piadós dit." Ja no vull més dir d'aquesta raó sinó que totes vos ajudarem perquè la senyoria vostra sia contenta. E lo darrer remei jo lo hi sé quin és: que s'hi té a mesclar una poca de força, car la temor, qui ve de poc saber, fos apartada de si. Car cosa és lletja a les donzelles, com són requestes d'amor, no hagen a dir aquell espantable mot. "Bé em plau." Oh, com me par mal mot per a donzella! E per ço jo us promet, a fe de gentil dona, e per la cosa que més ame en aquest món, encara que jo en sàpia la creu al coll portar, en dar-hi tota aquella endreça que jo poré. En aquell cas jo seré dita justa remuneració menor que el treball, per què, senyor, faça la mercè vostra que jo sia conservada en l'amor del meu Hipòlit. Mas gran dubte em fa que, com jo comence a veure los seus rebordonits passos on volrien anar, no em contenta molt son fet. E per ço me tem jo de l'esdevenidor perill, car conec que ell serà bon esgrimidor, que no cura de tirar a les cames, mas tira al cap. Més sap que jo no li he mostrat.